

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 19-08-20347 רשות הפיתוח במובן חוק רשות הפיתוח נ' אבו טאלב ואח'

לפני כבוד סגנית הנשיאה, השופטת כרמלה האפט

רשות הפיתוח במובן חוק רשות הפיתוח התובעת:

נגד

הנתבעים:

1. זכי אבו טאלב
2. גגדאן אבו טאלב
3. אסמאה עביד
4. רוקאה חמודה
5. מוחמד אבו טאלב
6. שעבאן אבו טאלב
7. אנסאף אבו טאלב
8. אלא אלעג'ו
9. סאלם אבו טאלב
10. אחמד אבו טאלב

פסק דין

תביעה לסייע ידם של הנתבעים ממקרקעין עליהם ממוקמים בתים מגוריהם. האם הנתבעים מחזיקים בזכויות דירות מוגנת ממקרקעין, וככל שההתשובה לכך חיובית – מהו היקפו של המושכר המוגן? והאם הנתבעים הנם בגדר בני רשות בכלל המקרקעין? אלו השאלות העיקריות העומדות להכרעתה במסגרת תובענה זו.

وبתשובה;

הנכש בו מחזיקים הנתבעים נמצא בבעלות התובעת. הנכס כולל יחידה מוגנת בה מחזיקים הנתבעים בדירות מוגנת מכוח היוטם דירות ממשיכים. יתרת הנכס כוללת יחידות אליהן פלשו הנתבעים, ותוספות בניה אשר נבנו על ידי הנתבעים ברבות השנים ללא הסכמת התובעת. הנתבעים אינם בני רשות להחזיק ביחידות שאין מוגנות, ולכל היוטר היו בעלי רשות מכללא בהן, שהגיעה לכדי סיום, לכל המאוחר בעת הגשת התובענה.

רקע

1. רשות הפיתוח במובן חוק רשות הפיתוח (העברית נכסים) תש"י-1950, היא הבעלים הרשמי של המקרקעין הידועים כגוש 8991 חלקה 17 (המספרים הישנים: גוש שומה 7032 חלקה

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 19-08-20347 רשות הפיתוח במובן חוק רשות הפיתוח נ' ابو טאלב ואח'

163), הנמצאים ברחוב ולנסיה 10 בתל אביב-יפו (להלן: "המרקען"). (נשח רישום צורף כנספה אי לכתב התביעה).

2. על פי חוק רשות מקרקעין ישראל, תש"ך-1960, המקרקעין מנוהלים על ידי מנהל מקרקעי ישראל ועל ידי עמידר החברה הלאומית לשיכון בישראל בע"מ (להלן: "התובעת").

עיקרי טענות הצדדים

3. התובעת טוענת כי הנتابעים פלו למקרקען וכיום הם מחזיקים בנכסים המצויים בהם (אשר יפורטו להלן) ללא אישורה או הסכמתה, וambil לשלם לה דמי שימוש ראויים.

התובעת מוסיפה וטענת כדלקמן;

4. המנוח ابو טאלב סלים (להלן: "המנוח") והמנוחה ابو טאלב סורייא (להלן: "המנוחה") שכרו מאת התובעת שכירות מוגנת דירת מגורים בת חדר אחד, מטבח לחוד, מרפסת מקורה, הול במשותף וחדר נוחיות במשותף, אשר מצויה על המקרקעין (להלן: "היחידה המוגנת"). צילום תשריט צורף כנספה ב' לכתב התביעה. אין בידי התובעת העתק מהזו השכירות המוגנת, ככל שנחתם חוזה כזה בין התובעת לבין המנוח ו/או המנוחה, אולם על פי המסמכים המצויים בידי התובעת, מוערך על ידה כי המנוח והמנוחה החזיקו בדירת המגורים שכירות מוגנת לכל הפחות משנת 1951.

5. במהלך השנים ביצעו המנוח ו/או המנוחה ו/או מי מטעם עבודות ותוספות בינוייה ביחידת המוגנת, והפכו אותה לדירה בת שלושה חדרים, מרפסת מקורה, מטבח, וכן הול וחדר נוחיות במשותף (להלן: "תוספות הבנייה המקדמות").

6. בסוף שנות ה-60, או בסמוך לכך, נפטר המנוח וביחידה המוגנת, כמו גם בתוספות הבנייה המקדמות, נותרו להtaggorר המנוח יחד עם ילדיה, אשר שניים מהם הנتابעים 1 ו-6.

7. בצד ובסמוך ליחידה המוגנת, מצויה דירה בת חדר אחד, מטבח לחוד וחדר נוחיות במשותף, אשר הוחזקה בדירות מוגנת על ידי מר שבך דוד (להלן: "מר שבך"), על פי חוזה שכירות מוגנת מיום 24/4/1968; וכן דירה נוספת בת חדר אחד, מטבח לחוד וחדר נוחיות לחוד, אשר הוחזקה בדירות מוגנת על ידי מר ברודו משה (להלן: "מר ברודו"), על פי חוזה שכירות מוגנת מיום 17/11/1959 (להלן יחד: "היחידות הסמכות").

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 19-08-20347 רשות הפיתוח במובן חוק רשות הפיתוח נ' אבו טאלב ואח'

8. במהלך השנים עזבו מר סבח ומר ברודו את היחידות הסמכות ודירות אלה עברו לחזקתה של התובעת כשהן פניות וריקות מכל אדם וחוץ. בשנת 1985 או בסמוך לכך, פלו המנוחה ו/או הנتابעים ו/או מי מטעם אל היחידות הסמכות, ותפסו בהן חזקה ללא הסכמתה ו/או אישור ו/או הרשאה מטעם התובעת ובניגוד לכל דין.
9. בשנת 1992 הגישה התובעת נגד הנتابעים 6 ו-7 תביעה לסילוק יד מהיחידות הסמכות, וכן לתשלום דמי שימוש ראויים (ת.א. 17783 רשות הפיתוח נ' אבו טאלב שעבאן ואח') (להלן: "תביעה הסילוק"), במסגרתה התקבל ביום 26/1/1993 פסק דין בהעדר הגנה לסילוק יד מדיות המגורים הסמכות, וכן לתשלום דמי שימוש ראויים (להלן: "פסק הדין"). פסק הדין צורף בנספח ג' לכתב התביעה.
10. פסק הדין הוגש למימוש בלשכת ההוצאה לפועל בתל אביב, ונפתח נגד הנتابעים 6 ו-7 תיק הוצאה לפועל לפינוי דירות המגורים הסמכות ולתשלום דמי שימוש ראויים (להלן: "תיק הוצאה לפועל").
11. במהלך השנים, בנו המנוחה ו/או הנتابעים ו/או מי מטעם תוספות בנייה נוספות על המקרקעין (להלן: "תוספות הבנייה המאוחרות"), ללא קבלת הסכמתה ו/או אישור מאות התובעת.
12. ביום 27/8/1998 נפטרה המנוחה, וביחידה המוגנת, ביחידות הסמכות, בתוספות הבנייה המוקדמות ובתוספות הבנייה המאוחרות, נשארו להחזיק הנتابעים, ללא אישור ו/או הסכמתה מאות התובעת ובניגוד לדין.
13. נכון ליום הגשת התביעה, מחזיקים הנتابעים ו/או מי מטעם ביחידה המוגנת, ביחידות הסמכות, בתוספות הבנייה המוקדמות ובתוספות הבנייה המאוחרות (להלן יחד: "הנכס") וזאת מבלי שהסדרו את זכויותיהם ביחסות הסמכות, בתוספות הבנייה המוקדמות ובתוספות הבנייה המאוחרות, ללא רשותה ולא הסכמתה של התובעת, מבלי שהם משלימים לתובעת דמי שימוש ראויים, ותוך עשיית עשור ולא במשפט.
14. לאור האמור לעיל, מבקשת התובעת:

א. לחייב את הנتابעים, בלבד או יחד, לרבות מי מטעם ו/או מי מבני משפחתם ו/או חברה ו/או תאגיד כלשהו אשר קיבלו אישור ו/או היתר במפורש או

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 20347-08-19 רשות הפיתוח במובן חוק רשות הפיתוח נ' ابو טאלב ואח'

מכללא להחזיק במרקעין מטעם הנتابעים, לפניו את הנכס כשהוא פנוי, נקי וריק מכל אדם ו/או חפץ ו/או מתקן;

ב. ליתן צו לפיצול סעדים, באופן שבו תביעה בגין דמי שימוש ראויים ו/או בגין נזקים נוספים – ככל שאלה ייגרםו לתובעת על ידי הנتابעים, תוגש לאחר פינוי הנכס והחזירתו לידי התובעת;

ג. לחייב את הנتابעים, ביחיד או לחוד, לשלם לתובעת הוצאות משפט ושכר טרחת ע"ד.

15. מנגד, הנتابעים טוענים כי הם בעלי הזכיות והמחזיקים כדין בנכס.

הATABEIM MOSIFIM VETUVIM CADLKAMON;

16. משפחות הנتابעים מתגוררות בנכס מכוח זכויות, בהיותם דיירים מוגנים. המנוח והמנוחה התגוררו בנכס שכירות מוגנת, ובתקופה זו השקיעו כספים רבים בהשבה משמעותית של הנכס, במידיעת התובעת.

17. מר שבח ומור ברודו החזיקו בחלקים בנכס מטעם המנוחים, וכשפינו את חלקם בנכס – שהוא לא נקי מכל אדם וחפץ – הם עשו זאת מול המנוחים, ולא מול התובעת. מכל מקום, טענות התובעת בהקשר זה התיחסנו.

18. לאחר פטירת המנוח, נותרו להתגורר בנכס המנוחה ולידיה. עם פטירת המנוחה בשנת 1998, המשיכו להחזיק בנכס יליה אשר התגוררו עמה, וזאת כדיירים ממשיכים, ובני משפחותיהם – הם הנتابעים. על כן, הנتابעים הנם דיירים מוגנים כדין, מכוח **חוק הגנת הדייר** [נוסח משולב] **התשל"ב-1972** (להלן: "חוק הגנת הדייר").

19. התובעת מודה כי פvlaה להסדרת זכויות הנتابעים בנכס (אשר לשיטת הנتابעים ממילא מוקנות להם מכוח הדין, בהיותם דיירים מוגנים), וזאת בתמורה להסדרת דמי שימוש ראויים. ואולם, הנتابעים אינם נדרשים כלל לשלם דמי שימוש ראויים, אלא את דמי השכירות המוגנת, אותם שילמו כסדרם. הנتابעים אינם מודעים לחוב כלשהו כלפי התובעת, והם שילמו את כל התשלומים אותם התקבשו לשלם כסדרם.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 19-08-20347 רשות הפיתוח במובן חוק רשות הפיתוח נ' ابو טאלב ואח'

- .20. הנتابעים מעוניינים לרכוש את הנכס בהתאם לתנאי זכאותם כדיירים ממשיכים.
- .21. הנتابעים 6 ו-7 לא היו מודעים לتبיעת הסילוק הראשונה ולפסק הדין, ומילא התובעת לא מימה את פסק הדין, ובכך ויתרה או מחלוקת על זכויותיה מכוחו. הנتابעים הסתמכו על התנהלות זו של התובעת. פסק הדין אף לא ניתן לימוש, בהינתן כי הוא מתייחס לשני חדרים פנימיים בנכס, ויש לבטלו גם משיקולי צדק.
- .22. פינוי משפחות הנتابעים, המתגוררות בנכס למשך שנים שניים, אינו מוסרי ואין צודק, וכל מטרת התובעת בהגשת התביעה היא הסדרת תשלום דמי שימוש ראויים.
- .23. לחופין, הנتابעים הנם בני רשות להשתמש בנכס מכוח השתק, היהות שהتובעת ידעה על מגורייהם בו ולא פעלה לפנותם, אלא עם הגשת התביעה דנא, אשר הוגשה בחלוף למשך שנים מיום פטירת המנוחה.
- .24. לחופין, אףלו לא היו הנتابעים בגדר דיירים מוגנים, הרי שהיה מוחל בעניינים האמור בסעיף 70(ב) לחוק **ההתיעולות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התכנית הכלכלית לשנים 2009-2010)**, תשס"ט-2009.
- .25. לחופין, הנتابעים זכאים בנסיבות האמורות לسعد מון הצדק.
- .26. אין לתובעת זכות לפיצול סעדים.
- .27. משכך הם מבקשים לדחות את התביעה ולהייב את התובעת בהוצאות משפט ושכר טרחת עו"ד, בתוספת מע"מ דין.

המסגרת הריאיתית

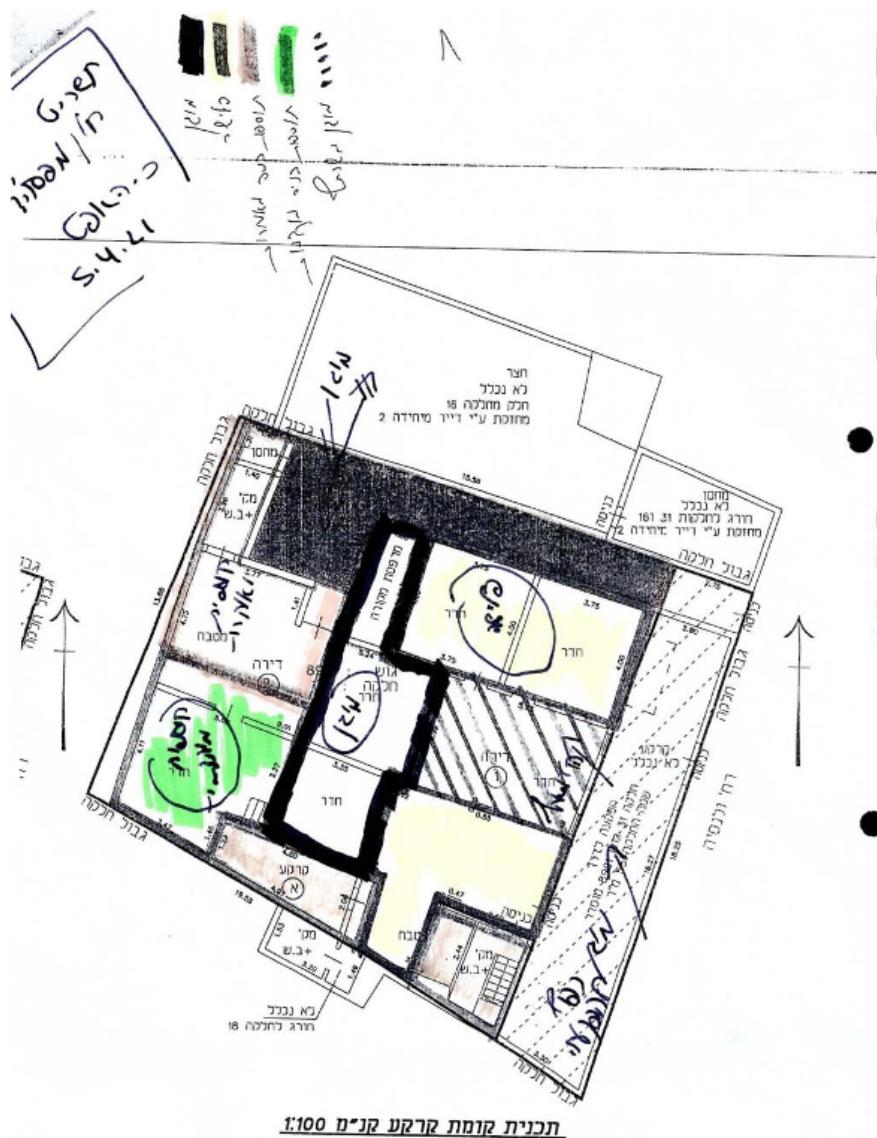
- .28. מטעם התובעת העיד מר אבישי רביב (להלן: "מר רביב"), רכו נכסים ודמ"פ אצל התובעת (תצהיר עדות ראשית מטעמו סומן ת/1). תשריט של הנכס צורף כנספח ה' לצהירו של מר רביב,

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 19-08-20347 רשות הפיתוח במובן חוק רשות הפיתוח נ' אבו טאלב ואח'

ובמסגרת הדיון שהתקיים ביום 5/4/2021, סומנו בו חלקו הנכס הרלוונטיים (להלן: "התשריט").
לשם הנוחות, להלן יובא התשריט:

.29. מטעם הנקבעים העידו הנקבע 1 – מר זכי אבו טאלב (להלן: "מר זכי") (תצהיר עדות ראשית מטעמו סומן נ/2); הנקבעת 2 – גב' וגדאן אבו טאלב (להלן: "גב' וגדאן") (תצהיר עדות

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 19-08-20347 רשות הפיתוח במובן חוק רשות הפיתוח נ' אבו טאלב ואח'

ראשית מטעמה סומן נ/4) ; הנتابעת 7 – גב' אנסאף אבו טאלב (להלן : "גב' אנסאף") (תצהיר עדות ראשית מטעמה סומן נ/1) ;

מטעם אחותו של הנتابע 1 – גב' זינאת סאלם אבו טאלב (להלן : "גב' זינאת") הוגש תצהיר עדות ראשית, אולם היא לא התייצה לחקירה נגדית בשל מחלה. במסגרת הסדר דיןוי הוסכם בין הצדדים כי לשם העיילות, תצהירה של הגב' זינאת ייוותר בתיק, אולם כי ההימנעות מוחקירהה בסיבות המתוירות לא תלמד על הסכמת התובעת בעניין תוכנו של תצהיר זה (עמוד 24 לפרוטוקול מיום 24/7/2022) ;

עוד העיד מטעם הנتابעים מר חוסין קובטאן (תצהיר עדות ראשית מטעמו סומן נ/3).

.30. ATIICHIS LEUDOIOT V'LORAIVOT SHOHGOSU MATEUM HAZADDIM BIMASGERET HADINON SHELHELON, BHATHAMS LDOROSH.

דין

נTEL הוכחחה

.31. BAHATHAM L'SAIF 16 LAHOK MKRKUN, TSHC"T-1969 (HLAN : "LAHOK MKRKUN") :

"**בעל מקרקעין ומיל שזכה להחזיק בהם זכאי לדירוש מסירת המקרקעין ממי שמחזיק בהם שלא כדין.**"

.32. הכלל בעניין זה הוא כי שעה שהוכיה התובע סילוק יד ממקרקעין, שהם אכן בבעלותו, עבר נTEL הוכחחה לכטפי הנتابע שיידרש להוכיח את זכותו להמשיך ולהחזיק בהם (ראו : ע"א 483/62 קוץ נ' לנדי, פ"ד יז 1953 (1963) ; כן ראו דבריה של כב' השופטת ע' ברקוביץ בת"א (ת"א) 42657/07 עיריית תל אביב נ' צדרו (פורסם בנבו, (22/2/2015) ; ת"א (שלום ת"א) 16482/92 עיריית תל אביב יפו נ' גרינשטיין, פ"ד התשנ"ג(4) 353, 358 (2015) ; ע"א 127/77 קפה נ' לוי, פ"ד לי"א(3) 455, 465 (1977)).

.33. UL HAAMOR MATHOSFAT GAM HORAT SAIF 125 LAHOK MKRKUN KOBUT :

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 19-08-20347 רשות הפיתוח במובן חוק רשות הפיתוח נ' ابو טאלב ואח'

"רישום בפנקסים לגבי מקרקעין מסוודרים יהווה ראייה חותכת לתוכנו, אולם אין בכך כדי Lagerung מהירותם סעיפים 93 עד 97 לפקודת הסדר זכויות במקרקעין [נוסח חדש], תשכ"ט-1969".

34. בעניינו צירפה התובעת נסח רישום של חלקה 17 בגוש 8991 (היא המקרקעין מושא התובעתה), ועיוו בו מעלה כי המקרקעין מצוי בבעלות התובעת.
35. זכויותיה של התובעת במקרקעין, הכוללים את הנכס על פי התרשיט, נרשמו אףוא בלשכת רישום המקרקעין; רישום זה, מהוות, בהתאם להוראת סעיף 125 לחוק המקרקעין, ראייה לאמתות תוכנו; משכך הוכחה התובעת כי היא בעלייה הזכות להחזיק במקרקעין ובנכס, וכך על הנتابעים להוכיח את זכותם להחזיק בנכס.

האם הנتابעים הם דיירים מוגנים

36. לטענת הנتابעים, זכויותיהם בנכס עלות כדי דיירות מוגנת.
37. אבחן אףוא בכלל הריאות שהוזגו לפני, היש בהן כדי להוכיח טענה זו;
38. אין מחלוקת בין הצדדים כי היחידה המוגנת (כפי שזו מסומנת בתשריט, דהיינו החלק הצבוע בשחור; החלק המוקף במסגרת שחורה; והחלקים המסומנים בקוים מקווקווים ואלכסוניים) הושכלה למנוחות מוגנת (ה גם שהסכם שכירות לא הובא לפני על ידי מי מהצדדים); המחלוקת בין הצדדים נסבה, בין היתר, בשאלת היקפו של המושכר המוגן, ובפרט בשאלת האם היחידות הסמכות, תוספות הבניה המוקדמות ותוספות הבניה המאוחרות (להלן: "היחידות הנוספות"), כפי שלאה סומנו בתשריט בצלבים צהוב, ירוק וכחולם (בהתאם) נכללות במושכר המוגן.

בהתאם הסכם שכירות מוגנת, אבחן אם כן מהו היקפו של המושכר המוגן על פי חומר הריאות שהובא לפני; לאחר מכן, אבחן האם הנتابעים הם בגדיר "דיירים ממשיכים" במושכר המוגן, בטענותם.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 19-08-20347 רשות הפיתוח במובן חוק רשות הפיתוח נ' ابو טאלב ואח'

היקפו של המושכר המונן

האם היחידות הסמכות כלולות במושכר המונן?

39. מר רביב העיד כי היחידות הסמכות הושכו בשכירות מוגנת למך Sabha ולמר ברודו, וכי לאחר שהאחרונים עזבו את היחידות הסמכות, אלה עברו לחזקתה של התובעת. לדבריו, בהמשך פלשו הנتابעים ו/או המנוח אל היחידות הסמכות ותפסו בהן חזקה ללא הסכמת התובעת (סעיפים 10-8 לתחבירו של מר רביב – ת/1).

עוד העיד מר רביב, כי המושכר המונן כלל "דירה מגורים בת חדר אחד, מטבח לחוד, מרפסת מקורה, הול במשותף וחדר נוחיות במשותף" (סעיף 5 לתחבירו – ת/1).

40. מנגד, טוענים הנتابעים כי היחידות הסמכות נכללו במושכר המונן המקורי אשר הושכר למנוחים, וכי מר Sabha ומר ברודו שכנו בהן כדוריי משנה (ראו למשל: סעיף 20 לתחבירו מר זכי – נ/2). לפיכך, לטענת הנتابעים המושכר המונן כולל מעבר לתיאור של מר רביב, אף את היחידות הסמכות.

41. הנتابעים מבקשים לבסס טענתם זו באמצעות הפניה למקורות שונים בהם צוין הכלכל ככול מספר חדרים שונה מזה שציין מר רביב בתחבירו, כגון דוח' ביקור מעגל משנה 2005 (צורך כנספה ב' לתחבירו של מר רביב – ת/1) בו צוין כי הנכס כולל חמישה חדרים; דוח' ביקור מעגל משנה 2011 (צורך כנספה ב' לתחבירו של מר רביב) בו צוין במקום אחד כי הנכס הוא בעל שלושה חדרים, ובמקום אחר כי הנכס הוא בעל ארבעה חדרים; עדותו של מר רביב במסגרת חקירתו הנגידית, בה ציין כי הנכס כולל "לפחות שישה חדרים ומחסן" (שורות 28-29 בעמ' 14 לפרטוקול מיום 5/4/2021).

42. אין בידי לקבל את טענת הנتابעים בעניין זה. הגם שאכן יש שינוי בצוין מספר החדרים הכלולים בנכס, אין בו כדי ללמוד על כך שהמושכר המונן כולל גם את היחידות הסמכות. בהקשר זה יש לזכור כי ההיסטוריה בדוחות ביקורי המעגל הינה למספר החדרים הקיימים בנכס בו התגוררו ו/או מתגוררים הנتابעים בפועל בעת הביקור, להבדיל ממספר החדרים שהוא קיים במושכר המונן המקורי, אשר הושכר למנוחים – הוא היחיד המונגן. אף עדותו של מר רביב עליה מבקשים הנتابעים לסמן ידיהם, מתייחסת למספר החדרים הקיימים בנכס ביום, שכן הנסיבות המלא מעמדתו של מר רביב הנו כי "היום יש שם לפחות שישה חדרים ומחסן" (שורות 28-29 בעמ' 14 לפרטוקול מיום 5/4/2021).

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 19-08-20347 רשות הפיתוח במובן חוק רשות הפיתוח נ' ابو טאלב ואח'

זאת ועוד, מר קובייטאן העיד כי לאחר עזיבתו של המשפחות ששובנו לטענותו ביחידות הסמכות על ידי הממשלה (ולא כదيري ממנה מטעם המנוחים נקבע על ידי מר זכי בתצהירו – נ/2), יחידות אלה נמסרו לידי התובעת, ובמילויו:

העיד, מר קובייטאן: "העיד, מר קובייטאן: לא מעמידר.
כב' הש' האפט: טוב, רק רגע, בבקשה.
העיד, מר קובייטאן: קיבלו על זה, עברו, עברו זה,
כב' הש' האפט: מי? הממשלה מסר את זה לעמידר?
העיד, מר קובייטאן: המשפחות.
כב' הש' האפט: המשפחות מסר לעמידר?
העיד, מר קובייטאן: מסר את זה לעמידר, כן.
כב' הש' האפט: המשפחה המצרית והמשפחה המרוקאית?
העיד, מר קובייטאן: כן, כן.
כב' הש' האפט: متى הן מסרו את זה לעמידר?
העיד, מר קובייטאן: לפני, לפני מלחת ששת הימים".

(שורות 14-24 בעמ' 19 לפרטוקול מיום 24/7/2022).

עדותו זו מחזקת דוקא את טענת התובעת בעניין זה, שכן אילו היו היחידות הסמכות כלולות במושכר המונג, ניתן היה להניח כי לאחר עזיבתו של המשפחות שהתגוררו בהן (שכנוע על ידי מר קובייטאן בעדותו כי "משפחה המרוקאית" ו"המשפחה המצרית"), היחידות אלה יוחזרו לידי המנוחים ו/או לידי הנتابעים. מסירתן של היחידות הסמכות לידי התובעת, מחזקת את טענת התובעת כי היחידות אלה הושכו למשפחות אחרות בשכירות מוגנת, ולא היו חלק מהמושכר המונג שהושכר למנוחים.

לטענת הנتابעים, מהגעים שה坦הלו למכירת הכל הנכס לנتابעים בשנות התשעים, ניתן ללמוד על היותו של הכל הנכס בגדר המושכר המונג. מר רביב אישר בעדותו קיומים של מגעים למכירת הנכס לידי הנتابעים, אולם הוסיף כי המגעים לא הבשילו לכדי עסקה "מפנוי שהmong הוא קטן והפתרונות מאד גדולות אז לא הצליחו להקשר את זה... שהmong הוא מאד קטן יש שם גם פלישות וגם תוספות בניה... המנהל לא אפשר". (שורות 30-31 בעמ' 15 לפרטוקול מיום 5/4/2021). הגורם אם כן להכשלת מכירת הנכס לידי הנتابעים, היה העובדה של היחידה המוגנת קטנה ביחס ליתרת הנכס, על החזיקו הנتابעים. مكان שברי כי לא ניתן ללמידה מהגעים שקייםו לשם מכירת הנכס, על היותו של הכל הנכס בגדר המושכר המונג.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 19-08-20347 רשות הפיתוח במובן חוק רשות הפיתוח נ' ابو טאלב ואח'

44. עוד טוענים הנتابעים כי התובעת גבתה מהם דמי שימוש עבור כל הנכס, אלא שלא מצאתי כל ראייה בעניין זה. ממילא, אין באמור כדי להקים להם זכויות מוגנות יש מאין.

הנה כי כן, הנتابעים לא הרימו את הנTEL המוטל על כתפיהם, ולא הוכיחו כי המושכר המוגן כלל גם את היחידות הסמכות, וזאת חרף ההלכה שנקבעה בע"א 161/60 **אחוות אביב בע"מ נ' זיגא וייספיש פ"ד טו(2) 1071, 1074**, לפיה "חובה ההוכחה שככל חלק מהנכס שהוא מוחזק בו בכלל שכירות היא על הטוען זאת".

האם תוספות הבנייה כוללות במושכר המוגן?

45. הנتابעים אינם מכחישים כי לאורך השנים ביצעו תוספות בנייה ביחידת המוגנת, והרחיבו את הנכס (ראו למשל: סעיפים 20 ו-26 לכתב ההגנה; סעיף 6 לתצהירו של מר זכי – נ/2; סעיף 18 לסיוכומי הנتابעים), והם אינם טוענים כי תוספות בנייה אלה בוצעו לאחר קבלת היתרין בנייה כדין ו/או בהסכמה של התובעת. יחד עם זאת, טוענים הנتابעים כי מדובר בתוספות בנייה שבוצעו בחצר הבית, אשר מהוות לטענותם חלק מהמושכר המוגן. אלא שטענה זו נטעה בראשונה במסגרת תצהيري הנتابעים, ומשכך מדובר בהרחבת חזית, ודין הטענה דchia.

46. לעומת זו הזכיר אצין כי לא הוכח בפניי שהחצר בתחומה נתען כי נבנו תוספות הבנייה המקדמות והמאחרות, והעומדה לרשות הנتابעים כחלק מהמושכר המוגן. ודוק; לא הוכח בפניי כי השטח בו נבנו תוספות הבנייה המקדמות והמאחרות משוייך באופן בלעדי אל היחידה המוגנת, וכי אין מדובר בשטח מסוות השיך גם ליחידות הסמכות ו/או לנכסים שכנים. הדברים מקבלים משנה תוקף לנוכח קביעתי לעיל כי היחידות הסמכות, בהן התגוררות בעבר משפחות אחרות, אין חלק מהמושכר המוגן.

אף לא מצאתי כל אזכור בדבר קיומה של חצר כחלק מתיאור הנכס במסגרת המסמכים שהוגשו על ידי הצדדים. בהקשר זה אזכיר כי כל התשריטים שהובאופני, נערכו לאחר בניית תוספות הבנייה המקדמות והמאחרות ומשכך אינם משקפים את מצב השטח לפני בנייתן של תוספות אלה, ולא ניתן להבין מהם האם אכן בשטח זה הייתה ממוקמת בעבר חצר המשויכת אל היחידה המוגנת בלבד.

עם זאת, אףלו היה מוכח בפניי כי השטח בו נבנו תוספות הבנייה המקדמות ותוספות הבנייה המאוחרות, המכונה על ידי הנتابעים "חצר", שוויך באופן בלעדי ליחידה המוגנת, ואני סבורה כי

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 19-08-20347 רשות הפיתוח במובן חוק רשות הפיתוח נ' ابو טאלב ואח'

ניתן היה לקבוע שיטתה זה מהו החקם מהמושכר המוגן. אני ערה להלכה שנקבעה בע"א 398/63 **ליוביץ נ' כץ פ"ד י"ח(1) 384** (להלן: "הלכת ליוביץ") לפיה "כלול הבית את כל מה שדרוש לשימוש נוח בו ושבאופן רגיל הולך יחד עמו, לרבות מבני עזר, חצר, גינה, גן פרי וכיוצא בזה הצמודים לו". ואולם, הלכת ליוביץ, עליה נסמכו הנتابעים בסיכוןיהם, מתייחסת לזכות שימוש בחצר המושכר ובכל מה שדרוש לשימוש נוח בו ושבאופן רגיל הולך יחד עמו, להבדיל מזכות השכירות המוגנת עצמה, ו/או זכויות בניה בשטח זה. ובלשונו של כב' השופט ברונזון: "משהשיך בעל בית את הבית כולה לדירות, הוא השכיר להם כל מה ששמש את הבית ונלווה אליו, גם אם הדבר לא פורש בחוזה השכירות, והדייריים זכאים במשותף לשימוש רגיל ונאות בכל מה שככל בחוזה השכירות למטרה שלה نوعד" (שם) [ההדגשה שלי – כ.ה.].

יפים בהקשר זה גם דבריו של המלומד מ' דוויטש בספרו **קנין כרך ב'**, הוצאה בורסי, עמ' 319:

"על פי הנוהג זכאי השוכר להשתמש בمتיקני לוואי ובשתיו לוואי הדרושים באופן סביר על מנת לאפשר שימוש נאות במושכר. הזכות שמקנית לשוכר בשתיו לוואי אלה, כך נראה, לא תהא זכות שכירות אלא זכות שימוש בלבד, דהיינו זכות להפיק הנאה מאותו שטח ללא זכות שליטה בו".

47. זאת ועוד, קביעותיי לעיל כי המגעים שהתנהלו למכירת הנכס וכי דמי השימוש אשר נגבו מהнатבעים עברו כל הנכס לטענות – איו בהם כדי ללמד על היקפו של המושכר המוגן, יפות גם לעניין תוספות הבניה.

48. אשר לטענת התובעת כי תוספות הבניה המוקדמות והמאחורות, כמו גם החזקתן של היחידות הסמכות בידי הנتابעים, עלות כדי הפרת הסכם השכירות, ומשכך מתיקיות בענייננו עילת פינוי מכוח סעיף 131(2) לחוק הגנת הדייר – טענה זו והעלתה לראשונה במסגרת סיכון התובעת, ומשכך מדובר בהרחבת חזית, ודין טענה זו דחיה.

אף לגופו של עניין, התובעת השיטה טענה זו על "הסכם שכירות טיפוסי" מטעמה, בהיעדרו של הסכם השכירות המוגנת אשר נחתם בפועל בין הצדדים, והקישה מהסכם טיפוסי זה על מערכת היחסית החזית המשוימת שבין התובעת לבין הנتابעים. אין בידי לקבל היקש זה, שכן אין בה"הסכם שכירות טיפוסי" כדי להשליך על מערכת היחסית המשוימת שבין התובעת לבין הנتابעים, ומובן שהיעדרו של הסכם השכירות המוגנת שנחתם בין הצדדים, לא ניתן לקבוע כי הסכם זה כלל תניה האוסרת על שינוי או על ביצוע תוספות בניה במושכר המוגן.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 19-08-20347 רשות הפיתוח במובן חוק רשות הפיתוח נ' ابو טאלב ואח'

ודוק; על מנת להוכיח קיומה של עילת פינוי דיר מוגן המבוססת על עשיית שניים במושכר, נדרש תנאי מפורש בחוזה השכירות האסור על עשיית שניים כללה, ועל התובע להראות כי הוסכם מפורשות בין הצדדים כי הפרת תנאי זה מקיפה עילה לפינוי המושכר (ראו: דוד בר-אופיר **סוגיות בדייני הגנת הדיר** כרך ראשון (מהדורה שנייה 2019) (להלן: "בר אופיר"), עמ' 70). בר אופיר מתייחס באופן פרטני גם למצב של תוספות בניה למושכר, בציינו כי "הוספה של מבנה- ממש למושכר אינה מהוועה עילה לפינוי, אם אין התיחסות מפורשת לכך בחוזה השכירות. ואם תפס הדיר חלק של חצר הנכס – כאשרו חלק לא הוורש לו במפורש ובנה עליו מבנה בתוספת למושכר – אין מעשה זה מהוועה עילת פינוי ולכל היתר ניתן לחיבר את הדיר בהרישת המבנה ובסילוק ידו מהשתח שעליו בנה" (בר אופיר, עמ' 81).

בunnyין, בהיעדר הסכם השכירות המוגנת שנחתם בין הצדדים, לא הוכח בפניי כי תוספות הבניה במושכר המוגן מקימות עילת פינוי מהמושכר כלו; מנגד, אף לא הוכח בפניי כי תוספות בניה אלה – הן המוקדמות והן המאוחרות – מהוות חלק מהמושכר, כפי שפורט לעיל.

49. המסקנה העולה מהאמור לעיל, היא כי הנتابעים לא הרימו את הנטל המונח על כתפיהם, ולא הוכיחו כי המושכר המוגן כולל את השטח בו נבנו תוספות הבניה המוקדמות ותוספות הבניה המאוחרות, שטח המכונה על ידם "חצר".

אני קובעת אפוא כי המושכר המוגן כולל את היחידה המוגנת בלבד, ללא היחידות הסמכות, ללא תוספות הבניה המוקדמות ולא תוספות הבניה המאוחרות.

האם הנتابעים הם בגדר דיירים נגורים במושכר המוגן

50. כפי האמור, אין מחלוקת בין הצדדים כי המונח והמנוחה היו במעמד של דיירים מוגנים ביחידה המוגנת. לצורך הדיון ובהיעדרו של חוזה השכירות שנחתם עם, אני מוכנה גם להניח כי שניהם היו במעמד של דיר מוגן מקורי.

51. על מנת להיחשב כדורים נגורים ביחידה המוגנת, בהתאם לסעיף 20 (א) לחוק הגנת הדיר, על הנتابעים 1 ו-6, בנייהם, להוכיח כי התגוררו, לכל הפחות עם המונחה, לפחות 6 חודשים בעבר לפטירתה וכי לא הייתה להם בעת פטירתה דירת מגורים אחרת. הנتابעים 2 ו-7, נשותיהן, ירכשו, היה ויוכח כאמור, זכות מגורים ביחידה המוגנת מכוח הבנים, הנتابעים 1 ו-6. הנتابעים 3-5 ילדיהם של הנtabע 1 והנתבעת 2, לא ירכשו כל זכות שהיא ונושא זה יהיה רלוונטי לדיוון רק לאחר אריכות ימים של הנtabע 1, ואילו הנتابעים 10-8, ילדיםם של הנtabע 6 אשר הlk לቤת עלמו בשנת 2019

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 19-08-20347 רשות הפיתוח במובן חוק רשות הפיתוח נ' ابو טאלב ואח'

ואשתו הנتابעת 7, ירכשו זכויות מוגנות ביחידת המוגנת, כדיירים נדחים, היה ויוכחו, בהתאם לסעיף 27 לחוק הגנת הדירות, כי אף הם התגוררו עם המנוחה לפחות 6 חודשים ע過ר לפטירתה וכי לא הייתה להם באותה עת דירה אחרת למגוריהם.

.52 בעניינו, על פי תעודה פטירה שצורפה כנספה לתחاري הנتابעים, המנוחה נפטרה ביום 27/8/1998. מר זכי – הנtabע 1 ובנם של המנוחים, העיד כי הוא מתגורר בנכס מאז הולדתו בשנת 1945, וכי עד ליום זה הוא, אשתו גבי' וגדאן (הנתבעת 2) וילדיו (הנתבעים 3-5) מתגוררים בנכס. בפרט, הוא מצין כי לאחר פטירת אביו, הוא התגורר בנכס יחד עם אמו, אשתו גבי' וגדאן וילדייהם, עם אחיו מר שעבען (הנתבעת 6, אשר נפטר בשנת 2019), אשתו של הנtabע 6 גבי' אנסאף (הנתבעת 7) וילדייהם (הנתבעים 10-8) – הם כלל הנتابעים. גם גבי' אנסאף, אשתו של מר שעבען ז"ל בנם של המנוחים, מעידה כי מר שעבען ז"ל התגורר בנכס מאז הולדתו ועד פטירתתו, כי היא מתגוררת בנכס מאז חתונתם בשנת 1980 ועד היום, וכי ילדיה מתגוררים בנכס מאז שנולדו ועד היום. עדויות אלה לא נסתרו.

הנתבעים אף הגיעו במסגרת ראיותיהם תצהיר של מר זכי מיום 16/11/2011, במסגרתו הוא מצהיר, בין היתר, כי התגורר עם המנוחה בנכס משנת 1948 ועד סמוך למועד פטירתה, וכי הוא מתגורר בנכס עד ליום חתימת התצהיר, וכי במועד פטירת המנוחה לא הייתה בבעלותו דירה אחרת למגורים. תצהיר דומה מיום 16/11/2011 צורף אף מטעמו של הנtabע 6. עוד צירפו הנتابעים לראיותיהם מסמכים מטעם רשות המסים, בהם מצוין כי נכון ליום 20/11/2011 וליום 23/11/2011 לא נמצא דירות מגורים רשומות בהווה וב吃过 על שם הנtabעים 1-2 ועל שם הנtabעים 6-7 (בהתקדמות).

הנה כי כן, הוכח בפניי כי הן הנtabע 1 והן הנtabע 6 ז"ל, רכשו מעמד של דיירים מוגנים ביחידת המוגנת, לאחר שהתגוררו עם המנוחה (וכן עם המנוח) מאז לידתם ובכלל כך, תקופה של 6 חודשים עבר לפטירתה, ולאחר שלא הייתה להם ברשותם בעת פטירתה דירות מגורים אחרות. מכוחו של הנtabע 6, הפכו, לאחר פטירתו, גם ילדיו, הנtabעים 10-8 דיירים מוגנים ביחידת המוגנת, לאחר שאף הם התגוררו עם המנוחה מאז לידתם ועד פטירתה.

.53 לא הוכח בפניי כי מתקיים עניינו אחד מעילות הפינוי המועגות בחוק הגנת הדירות, מהיחידה המוגנת, ומשכך מתייתר דיוון בסוגיות סעד מן הצדק.

.54 בהיעדר זכויות דיירות מוגנת לנتابעים בירתת הנכס – דהיינו ביחידות הנוספות, יש לבחון עתה האם הנtabעים בני רשות להשתמש ביחידות אלה.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 19-08-20347 רשות הפיתוח במובן חוק רשות הפיתוח נ' ابو טאלב ואח'

רשות להשתמש במרקען

המסגרת המשפטית

.55. אחזור על המפורסמות;

זכות הרישון להשתמש במרקען תוארה על ידי פרופ' נ' זלצמן במאמרה "רישיון במרקען", הפרקליט מב 24, 24 (להלן: "זלצמן"):

"רישיון במרקען משמעו היתר או רשות נתן בעל-המרקען לאחר, להחזיק או להשתמש בכך. "רשות במרקען" בא להבחן מהענקת הזכות במרקען שמאפייניה הם החזקה ושימוש בכך, או שימוש בלבד. כך, למשל, שכירות, שאילה או זיקת הנאה. הרשות נעדרת כוונת הקנייה של זכות בכך. אפשר שהיא תהא מעוגנת בחוזה שנקשר בין הצדדים וכך צמיחה למקבל הרשות זכות חזית כלפי בעל המרקען (להלן: רשות חזית), ואפשר שתינתן על ידי בעל המרקען ללא כוונה לייצור התcheinיות חזית, אקט של רצון טוב, או תלמוד משתיקתו ואי מחאות להחזקה או לשימוש שעווה אחר בכך (להלן: רשות גרידא). רשות גרידא בא להבחן אף אם הרשות החזית. תוכנה של הרשות החזית, משך קיומה, ותנאי סיומה לימדו מן ההסכם שבין הצדדים. רשות גרידא אינה מעניקה לבליה זכות כלשהי כלפי בעל המרקען. היא בוגדר היתר של רצון טוב שננתנו רשאי לבטל בכל רגע."

.56. רשות להשתמש במרקען יכול שתינתן בהיתר מפורש שניית על ידי הבעלים לאחר להחזיק בהם, אך יכול גם שתינתן מכוח הטענות הבעלים ושתיקה ארוכת שנים מצדם.

יפים לעניין זה דבריו של כב' השופט חלימה בע"א 602/84 ריבוא נ' גל, פ"ד לט(3) 693, 697-698 (1985) לפיהם:

"... מתן רשות לשימוש במרקען אינו צריך מילים מפורשות. רשות זאת... יכול להשתמע ממנה הארץ. הרשות יכול שתינתן על-ידי הודאה בשתייה, המUIDה על כך שהבעליים החלים עם המעשה.... ההסכם יכול להיות מפורש, אך הוא גם יכול להשתמע מן הנסיבות...".

(וראו בעניין זה גם זלצמן, עמי 24, וע"א 463/79 ג'ובראן נ' ג'ובראן, פ"ד לו(2) 403 (1982)).

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 19-08-20347 רשות הפיתוח במובן חוק רשות הפיתוח נ' ابو טאלב ואח'

57. עם זאת, נקבע כי אין לראות בחלוף הזמן לכשעצמו, ביטוי של הסכמה ויצירת רישיון כללא, אלא אם מצטרפות אליו נסיבות אחרות (ראו: ע"א (מחוזי ת"א) 75/793 אקסלרווד נ' מדינת ישראל פ"ד התשל"ז(2) 461 (1977)).

58. נסיבות בהן ניתן הרישוין יהיה מנوع מבטלו, מחייבות ייחוד.

יפים לעניין זה דבריה של פרופ' נ' זלצמן, במאמר אחר, "רשות חינם" במרקען כ"השאלת מקרקעין": **גישת השיווג והלבנות ה"רישוין במרקען"**, עיוני משפט לה 265, 271–270 (2012) לפיהם:

"ראשית, לגבי התגבשות הזכות מכוח השתק – זו מותנית בהתקיימותן של נסיבות מיוחדות שניתן ללמידה מהן על היוצרותן של קשר סיבתי בין הציפייה שבבעל המקרקעין נתע אצל פלוני, אם בהבטחה שננתן לו ולאם במצב שהציג כלפיו, לבין השינוי לרעה שהתרחש במצבו של פלוני... בהתקיים נסיבות אלה זה בלתי-צודק לאפשר לבעל המקרקעין להתנער מן ההבטחה או להתחש למצב... ב'rשות מכוח השתק' בית- המשפט רשאי לקבוע כי הזכות בלתי הדירה חרף רצונו של הנוטע".

נסיבות מיוחדות שיצרו ציפיות שהצדיקו מניעת ביטול רישוין והוארו בהרחבה בע"א 2836/90 בצר נ' צילבץ, פ"ד מו(5) 184 (1992) וביניהם, הכוונה בעת מתן הרישוין להענקת הזכות לצמיות; ההשקעה בהיקף גדול בקרקע, בהסתמך על מתן הרישוין לצמיות; ומשך הזמן הארוך בו התגורר המערער בנכש.

כך גם בע"א 588/81 ציזיק נ' הורוביץ פ"ד לט (2) 321 (1986) שבו הוכחה רשות בלתי הדירה של המשיבה 1 וזאת לנוכח השקעה ניכרת שבוצעה בקרקע בהסתמך על הסכמת הבעלים למגוריה שם.

מאייך, ברוזן נ' סלונגים פ"ד לט (2) 337 (1985) קבע כי הנשיא מי שmagar כי:

"לא בכל מקרה, בו ניתן רישוין ובעל הנכס מבקש לבטלו, דורש הצדיק את המשך קיומו של הרישוין, ויש מקורים בהם ניתן, למשל, להסתפק בתשלומים פיזיים, כפי שיש גם מקרים, בהם אין הצדქ דורש אפילו את תשלוםם של פיזיים כלשהם; אף>Ifoco של הדבר הוא הנכוון, הינו, יש נסיבות, בהן תשלום פיזיים בעקבות סילוק ידו של בעל הרישוין הוא דוקא שיוכל לנגד את תחושות הצדך".

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 19-08-20347 רשות הפיתוח במובן חוק רשות הפיתוח נ' ابو טאלב ואח'

דברים דומים קבעה גם כב' השופטת [כתוארה אוז] ד' בינוי ברע"א 2701/95 **כנען אח' נ' גזואי**, פ"ד נג(3) 170 (1999) לפיה:

"כאשר מתעוררת בפני בית-המשפט טענה בדבר ביטול רישיון במרקעין, ומתבקש סילוק ידו של בעל הרישיון מהמרקעין עקב לכך, על בית-המשפט לבחון, על-פי נסיבות המקרה, אם יהיה זה מן הצדק לאפשר לבעל המרקעין לבטל את הרישיון ואם יש מקום להתנות את הביטול בתנאים. לעניין זה יתחשב בית-המשפט, בין היתר, בכוונות הצדדים לרישוי, בתנאי הרישיון, בנסיבות שיצר בעל המרקעין אצל בעל הרישיון, במידה הסתמכותו של זה האחרון על הרישיון שניתנו ובזוק שנגרם לו עקב לכך".

לבסוף, אם לדבר באבני דרך משמעותו בעניין הרשות להשתמש במרקעין, בע"א 13/2015 **מדינת ישראל – מנהל מקרקעי ישראל נ' היפר-חלף** (פורסם בנבו, 21/7/2015) נקבע מפורשות מפי המשנה לנשיאה, כב' השופט א' רובינשטיין (להלן: "ענין היפר-חלף"), כי:

"...צריכות להתקיים לטעמי נסיבות חריגות ונדרות עד מאי כדי שיוכר רישיון מכלא במרקען הציבור, וככל הנראה תמה[Dרכנו] וולחו בעיקרו בבית עולמו." (שם, פסקה לב').

אך מנגד, נקבע גם בע"א 13/6757 נחום נ' מדינת ישראל – רשות הפיתוח (פורסם בנבו, 19/8/2015) (להלן: "ענין נחום") מפי כב' השופט צ' זילברטל (תוק' התייחסות לקביעות בית המשפט בעניין היפר-חלף) כי:

"...המקרה שבפנינו – בגדרו אין מחלוקת כי המערערת יושבת בחלוקת כשיישים שנה מבלי שנעשה צעדים ממשיים לסלקה, כאשר יש אינדיקציות שהרשויות היו נכונות להגיע להסדור ובגדרו לאפשר המשך החזקה – מבהיר ביותר שאת כי במקרים חריגים יש להכיר בכך שאוזלת ידן של הרשות מלהמת עת התגבשותה של רשות מכלא בקרקע, ולא ניתן להכשיר מלכתחילה כל פעולה (או יתר דיקוק אי-פעולה) של הרשות באשר היא, דבר שייהיה בו כדי לסקל את תMRIיצי הרשות לפעול ביעילות ובהಗנות." (שם, פסקה 20).

עם זאת נקבע באותו עניין, תוק' התייחסות לסוגיות הרשות הבלתי הדירה, גם כי:

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 19-08-20347 רשות הפיתוח במובן חוק רשות הפיתוח נ' ابو טאלב ואח'

"אכן, פעולות האכיפה של הרשות נגד פולשים למקרכען ציבור אורכות זמן רב לעיתים, וכפי שנלמד מן המקירה שלפנינו – לעיתים אף זמן רב מדי. במקרים חריגים ונדרים ביותר, יכול ובית המשפט ייקבע כי הפלש הפך לבר-רשות במקרכען נכון שתיקת הרשות, תוך שיקולו משלק הולם לפעולות האכיפה הרבות של הרשות לבצע בהקשר זה. ואולם, רשות שכזו לא תתגבש לכדי רשות בלתי-הדים, וזאת נכון האינטראציוני בדבר השמירה על רכוש הציבור והרצון שלא לתמוך פולשים על-ידי הקניית רישיון שאינו ניתן לביטול ויצירת זכות מעין צמייה בנכסי". (שם, פסקה 22).

.61. מכלל האמור נדרש אפוא היישום לעובדות בעניינו;

מן הכלל אל הפרט

.62. אין מחלוקת בין הצדדים כי המנוחים החלו להחזיק ביחידת המוגנת לכל המאוחר בשנת 1951.

.63. באשר ליחידות המגורים הסמכות, לטעת התובעת ייחidot אלה החזקו תחילת על ידי משפחות אחרות שאינן המנוחים או הנتابעים – משפחות מר ברודו ומר סבט, ורק בשנת 1985, ולאחר שימושם מר ברודו ומר סבט פינו את היחידות הסמכות והשיבו אותן לידי התובעת, פלו שו הנتابעים אל היחידות הסמכות והחלו להחזיק בהן. הנتابעים אינם מכחישים כי ביחידות הסמכות שוכנו משפחות אחרות, אולם טוענים משפחות אלה שוכנו ביחידות הסמכות מטעם המנוחים, וכי כאשר משפחות אלה פינו את היחידות הסמכות, הם השיבו את היחידות הסמכות לידי המנוחים. כאמור, הנتابעים, אשר על כתפיהם מונח נטול ההוכחה, לא הרימו נטול זה ולא הוכחו את טענותיהם בעניין זה.

מכל מקום, הן לרשות התובעת והן לרשות הנتابעים, בראשית תקופת החזקת המושכר המוגן על ידי המנוחים, החזיקו האחראונים בפועל ביחידת המוגנת בלבד, וביחידות הסמכות התגוררו משפחות אחרות.

.64. באשר לתוספות הבניה המוקדמות ולתוספות הבניה המאוחרות, אין מחלוקת בין הצדדים כי אלה לא היו קיימות בראשית החזקתם של המנוחים את היחידה המוגנת, וכי אלה נוספו ליחידת המוגנת ברבות השנים, על ידי המנוחים ו/או על ידי הנتابעים.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 19-08-20347 רשות הפיתוח במובן חוק רשות הפיתוח נ' ابو טאלב ואח'

.65. אני קובעת אפוא כי השיטה בו החלו המנוחים להחזיק בשנות החמישים של המאה הקודמת או קודם לכן, כולל את היחידה המוגנת בלבד, ואילו בנסיבות הנוספות החלו המנוחים ו/או הנتابעים להחזיק בתקופות מאוחרות יותר.

.66. השאלה הבאה עניינה בטיב ידיעת התובעת את דבר החזוקתם של המנוחים ו/או הנتابעים בנסיבות הנוספות לארך השנים.

.67. לטענת הנتابעים, התובעת ידעה על ביצוע תוספות הבנייה המוקדמות והמאוחרות, ועל החזקתן של היחידות הסמכות בידי המנוחים ו/או הנتابעים.

מן הראיות שהובאו בפניי עולה כי התובעת ידעה על היקפו של השיטה המוחזק על ידי המנוחים ו/או על ידי הנتابעים בפועל, דהיינו כי מוחזקתו על ידם הייתה שכן מעבר ליחידה המוגנת, לכל המאוחר בשנת 1992, עת הוגשה תביעה הסילוק. אך אף אם אינה וכי התובעת ידעה על החזקתן של היחידות הנוספות לפני שנת 1992 (מה שלא הוכח בפניי), לא הובאו בפניי ראיות כלשהן בדבר הסכמה מפורשת או כלללא של התובעת להחזוקתם של המנוחים ו/או הנتابעים בנסיבות הנוספות, כפי שיפורט להלן.

.68. לטענת הנتابעים, תוספות הבנייה המוקדמות ותוספות הבנייה המאוחרות בוצעו באישור התובעת ובהסכמהה, אלא שלא מצאתי כל ראייה אשר יש בה כדי להוכיח טענה זו. אף טענת הנتابעים כי המנוחים ו/או הנتابעים שילמו לתובעת דמי שכירות ו/או דמי שימוש עבור הנכס בכללותו – לא הוכחה, והנتابעים לא הציגו כל מסמך אשר יש בו כדי להעיד על תשלוםם כלשהם שולמו על ידם לתובעת, ואף לא הציגו דרישות תשלום כלשהן שנשלחו אליהם מטעם התובעת.

גם באשר ליחידות הסמכות, לא הוכחו הנتابעים בראיות כלשהן כי תפיסתן של ייחידות אלה על ידי המנוחים ו/או על ידי הנتابעים, נעשתה באישורה או בהסכמהה של התובעת. נփוך הוא: מרקובטאן העיד כאמור, מטעם הנتابעים, כי לאחר עזיבתן של המשפחות שהתגוררו ביחידות הסמכות, אלה הוחזרו לידי עמידר, ולא לידי המנוחים ו/או לידי הנتابעים (שורות 14-24 בעמ' 19 פרוטוקול מיום 24/7/2022). בהיעדר ראיות כלשהן בדבר מתן רשות לנتابעים להחזיק ביחידות הנוספות לאחר שהוחזרו לידי עמידר, עדותו של מר קובטאן מחזקת את טענות התובעת בדבר פלישת המנוחים ו/או הנتابעים ליחידות אלה.

.69. הנتابעים מבקשים להיבנות מהmagnum אשר התקיימו למכירת הנכס כלו בידי הנتابעים בשנות התשעים, כאשר מעמידים לטענתם על הסכמתה של התובעת בדבר החזקת היחידות הנוספות על ידי הנتابעים. אין בידי לקבל טענה זו, שכן עצם הצורך בהסדרת זכויותיהם של

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 20347-08-19 רשות הפיתוח במובן חוק רשות הפיתוח נ' אבו טאלב ואח'

הנתבעים בנכש, ובפרט בנסיבות הנוספות, מלמד דוקא על העידן של זכויות כאלה קודם לכך, זאת בפרט על רקע הסיבה לאי צליחת מגעים אלה בסופו של דבר, על פי עדותו של מר רביב, שהיתה גודלה הקטן של היחידה המוגנת ביחס ליתר הנכס שהוא בגדר "פלישות וגם תוספות בניה" (שורות 30-31 בעמ' 15 לפרטוקול מיום 5/4/2021).

זאת ועוד, עיון בדוחות ביקורי המגעל שהוגשנו כנספחים לתצהירו של מר רביב (ת/1), מעלה כי הון בדוח' משנת 2005 והן בדוח' משנת 2011, צוין הנכס כולל בניה בלתי חוקית; כי מצב היחידה הוא "פלישה"; כי מיום 2/7/1971 מצב האכלוס של הנכס הוא "Փולש לפניה". אף במסמך התובעת לנتابעים מיום 3/4/2012, אשר צורף כנספח לתצהירו של מר רביב (ת/1) צוין כי "לא ניתן להמשיך לדון בנושא התקיק כל עוד מתקיים הפלישה רחבה הקיימים במקום. לפיכך, הוועדה קבעה כי עליכם לפנות את הפלישה בה' 1 בתשריט" (להלן: "**"המכתב משנת 2012"**"). במצב דברים זה, לא ניתן ליחס לתובעת הסכמה בדבר החזקת הנסיבות הנוספות על ידי הנتابעים ואף לא הסכמה כללא.

70. עוד טוענים הנتابעים, כי הם ממשיכים להתגורר בנכש כולל עד ליום זה, מבלי שננקטו נגדם צעדי פינוי אקטיביים, מה שמהווה לכשעצמו שתיקה ו/או יותר בהתנהגות ומתן רשות מכללא לנتابעים להחזיק בנסיבות הנוספות, מצג עליו הם הסתמכו.
אלא שאני חוששת כי הנتابעים מיתממים בעניין זה.

אכן, חרב קיבל פסק דין (בاهיעדר הגנה) בתביעת הסילוק, התובעת לא נקטה בצדדים אקטיביים לפינוי הנتابעים מנסיבות הנוספות, למעט פתיחת תיק ההורז'יפ לאחר קבלת פסק הדין בתביעת הסילוק בשנת 1993; להגשת תביעת סילוק נוספת בשנת 2013 – אשר נמחקה עקב הליכי משא ומתן בין הצדדים; ולמכtab משנת 2012.

71. הסברו של מר רביב בדבר העדר פעולות אקטיביות מצד התובעת לסילוק ידם של הנتابעים מהנכש, מאז פתיחת תיק ההורז'יפ ועד היום, היה כי: "עמידר באמות בדברים האלה, אני כאליו בثور עדות כאילו לא ישר מורה לתביעה לפינוי. כי מדובר בנסיבות עם ילדים, מנסים איך שהוא אולי להסדר להם אולי לנשות להסדר להם אולי כן לבוא לקראותם, לא תמיד ישר באים לפינוי, הפינוי זה השלב האחרון... וכן ניסו למכור להם ולא הצליחו כי הבסיס של המונח הוא מאוד קטן..." (שורות 22-27 בעמ' 14 לפרטוקול מיום 5/4/2021). ואכן, הצדדים אינם חולקים ביניהם כי לאחר שנים התקיימו מגעים שונים בין הנتابעים ו/או מי מהם להסדרת זכויותיהם בנכש כולל, אולם מגעים אלה לא צלחו.

72. על רקע האמור, מקובלת עליי טענתו של מר רביב כי התובעת אפשרה לנتابעים להמשיך ולהתגורר בנסיבות הנוספות גם לאחר מתן פסק הדין בתביעת הסילוק ולאחר פתיחת תיק

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 19-08-20347 רשות הפיתוח במובן חוק רשות הפיתוח נ' ابو טאלב ואח'

ההוצל'פ, מטעמים סוציאליים גרידא, ומtower ניסיון להגיא עם להסדר, וambil שהדבר עלה כדי ויתור; אולם אינני סבורה כי לאור הנסיבות השתנה מעמדם המשפטי של הנتابעים מפולשים לבני רשות. אינני סבורה גם לאור האמור כי ניתן ליחס לתובעת אוזלת יד.

73. באשר לטענות הנتابעים בדבר קבלת שובי תשלום מצד התובעת בקשר לנכס בכללותו – טענה זו לא הוכחה, שכן לא הובא בפניו ولو שובר תשלום אחד. אף לא הוכח בפניו באלו שובי תשלום מדובר ומהי מוחותם.

74. לשיכום עניין זה, מכוח מסקנותיי האמורות, אינני סבורה כי ניתן ליחס לתובעת אפילו הסכמה כלללה להחזקת הנتابעים בכלל הנכס, למעט ביחידת המוגנת.

משכך, אין לדבר בעניינים של הנتابעים ברשות בלתי הדירה, שכן, על מנת ליצור רשות בלתי הדירה על המחזיק להוכיח כי קיבל רשות מפורשת להשתמש במרקעיו וכן כי השקיע בהם השקעה ניכרת, -Removed Hyperlink- בנסיבות הבעלים (ע"א 87/62 בדיחי נ' בדיחי פ"ד ט"ז 2901 ; 1962). ציוק נ' הורוביץ פ"ד מ(1) 321 (1986)). בעניינו הנتابעים לא הוכיחו את האמור.

75. מכל מקום, אף לו היה מקום לדבר בעניינים של הנتابעים על רשות או הסכמה כלללה, להחזק בקשר הנכס, טענה שאיני מקבלת, הרי שמדובר ברשות הנינתנת לביטול בכל עת, בהיותה לא יותר מאשר רשות הדירה המתחדשת מרגע עד למועד בו היא מתבטלת על ידי בעל המקרקעין. רשות כלללה זו פקעה, לכל המאוחר, במועד הגשת תובענה זו.

הבקשה לפיצול סעדים

המסגרת הנורמטיבית

76. התובעת טוענת לחוב של המנוחים ו/או של הנتابעים כלפי הנבע מאיתם תשלום דמי שימוש ראויים על ידם, בגין החזקת היחידות הנוספות (ראו למשל: סעיף 15 לכתוב התביעה), אולם קיומו של חוב זה נטען ללא תימוכין או ראיות כלשהן. התובעת אף לא עתרה במסגרת תובענה זו לسعد כספי כלשהו, ובפרט לא לسعد שמהותו תשלום דמי שימוש ראויים על ידי הנتابעים, והסתפקה בבקשתו לממן צו לפיצול סעדים, באופן שבו ניתן לה לתבוע בעתיד מן הנتابעים דמי שימוש ראויים עבור כל התקופה עד לפינויים, כמו גם פיצוי בגין נזקים שייגרמו (כל שיגרמו) לתובעת בגין החזקתם ושימושם של הנتابעים בנכס.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 19-08-20347 רשות הפיתוח במובן חוק רשות הפיתוח נ' ابو טאלב ואח'

.77 בקשה לפיצול סעדים נסמכת על תקנות 44 ו-Removed Hyperlink- לתקנות סדר הדין האזרחי, תשמ"ד – 1984 (אשרחולות בעניינו, על פי הוראות המעביר הקבועות בתקנה 180 לתקנות סדר הדין האזרחי, תשע"ט-2018), הקבועות כדלקמן :

"44. (א) תובענהiscal את מלאה הסעד שה טובע זכאי לו בשל עילית התובענה; אך רשאי טובע ליותר על חלק מהסעד כדי להביא את התובענה בתחום שיפוטו של בית המשפט. (ב) טובע שלא כלל בתובענה חלק מהסעד או יותר עליו, לא יגיש אחריו בן טובענה בשל חלק זה.

45. מי שזכה לسعدים אחדים בשל עילה אחת, רשאי לטובע את כלם או מקצתם; אך אם לא טובע את כלם, לא יתבע אחריו בן סעד שלא טובעו, אלא אם כן הרשה לו בית המשפט שלא לטובעו."

.78 "מטרת שתי התקנות האמורות הינה מניעת פיצול עילה אחת לתביעות רבות וריבוי התייננות שלא לצורך" (ראו : ע"א 649/69 משה רבטמן נ' טכניון מרכז להשתלמות טכנית ואח', פ"ד כד (2) 63, 60 ; מ' קשת, הזכויות הדיניות וסדר הדין במשפט האזרחי הלכה למעשה, מהדורה 15 התשס"ז-2007 (להלן : "קשת"), בעמ' 616).

.79 הכלל הוא כי הרשות לפצל סעדים תינתן רק במקרים יוצאים מן הכלל (ראו : קשת, בעמ' 628 ; ע"א 409/78 גולן ואח' נ פרקש ואח' פ"ד לד (1) 813, 819). למורת זאת, היתר לפיצול סעדים ניתן לעתים מטעמי נוחות או יעילות (ע"א 329/73 מלון סטפני בע"מ נ עיזבון מילר פ"ד כח (1) 19, 20).

נקבע כי על המבקש פיצול סעדים להראות אינטראס לגיטימי הצדיק להטריה את בית המשפט להקדש כפל דין בעניינו (קשת, בעמ' 629 ; ע"א 571/88 בניין אפל בע"מ נ סתו ואח' פ"ד מד (3) 642, 636).

מן הכלל אל הפרט

.80 בעניינו, חובם הנטען של הנتابעים הנובע מאי תשלום דמי שימוש ראויים לתובעת, ממועד תחילת החזקתם ביחידות הנוספות ועד למועד הגשת תובענה זו, התגבש במלואו עבר להגשת תובענה זו, והיה ניתן לכלול אותו במסגרת הסעדים שהතבקשו בה. בפועל, חוב נטען זה לא כולל במסגרת הסעדים שהතבקשו על ידי התובעת בתובענה זו. עם זאת, ממילא תקום לתובעת עילה לתביעת דמי שימוש ראויים מיום הגשת התובענה ועד מועד הפינוי בפועל, כך שספק אם יש טעם

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 19-08-20347 רשות הפיתוח במובן חוק רשות הפיתוח נ' אבו טאלב ואח'

בכפל הדיון שהיה נדרש בנסיבות אלה. טעמי הנוחות והיעילות מתוישבים אפוא גם עם מoten ההיתר המבוקש.

וראו בעניין זה גם את דבריו של אי גורן, **סוגיות בסדר דין אזרחי**, (מהדורה עשרית, תשס"ט), בעמ' 128, לפיהם :

"silok יד ודמי שימוש – אין גם צורך בהיתר לפיצול סעדים כאשר בעל מקרקעין טובע בנפרד silok יד וכן דמי שימוש ראויים. אין מדובר כאן בשני סעדים אלא בשתי עילות תביעה נפרדות: האחת הרשות שניתנה לנtabע להתגורר בנכס בוטלה, ולפיקח עליו לפניו; השניה זכותו של התובע לקבל דמי שימוש ראויים תמורה החזקתו של הנtabע בנכס מיום ביטול הרשות ועד פינוי הנכס, שיסודותיה נטועים בדיני עשית עוחר ולא במשפט".

משכך, אני מוצאת להתריר לתובעת לפצל את סעידה בעניין תביעת דמי השימוש הרואים כمبرוקש.

.81. באשר לפיצוי בגין נזקים שעולמים להתגש עם העברת החזקה ביחידות הנוספות לידי התובעת, במיוחד לנוכח קיומן של תוספות בנייה בלתי חוקיות בנכס שנבנו על ידי הנtabעים או על ידי המנוחים – מטיב הדברים סעדים אלה טרם התגבשו. משכך ספק אם נדרש היתר כאמור, אולם למען הסר ספק, ניתן לתובעת היתר בעניין זה, כمبرוקש. מובן, כי ככל שתוגש על ידי התובעת תביעה בגין נזקים אלה, יהיה עליה לעמוד בנטל הוכחתם.

התוישנות

.82. הנtabעים מעלים בכתב הגנטים ובכלכליים, בשפה רפה ובאופן לקוני, טענת התוישנות. כפי שיפורט להלן, אין בטענה זו ממש.

.83. סעיף 159 לחוק המקרקעין התשכ"ט-1969 קובע כי :

"(ב) חוק ההתוישנות, תש"ח-1958, לא יכול על תביעות לקיים זכות במקרקעין מוסדרים, אולם אין בכך כדי למנוע טענה מכוח ההתוישנות שאדם היה זכאי לטעון אותה לפני תחילת חוק זה".

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 20347-08 רשות הפיתוח במובן חוק רשות הפיתוח נ' ابو טאלב ואח'

בעניין זה נקבע בפסקה כי ככל שהיא למחזיק טענה בעניין התיישנות, הרי שעם סיום הלכי הסדר ורישום הזכיות בלשכת רישום המקרקעין, טענה זוبطلת (ראו: ע"א 162/87 **כמאל נ'** סמארה מאמרה נ' סרוה עיסא יוסף, פ"ד מה (5) 533, 547).

.84. אין, אם כן, התיישנות במקרקעין מוסדרים. משכך – ובהיותם של המקרקעין מושא התביעה מוסדרים – הרי שדין טענת התיישנות להידוחות.

.85. אמנים בנסיבות מסוימות רשאי מחזיק במקרקעין ליהנות מטענת התיישנות, המציירת את הצורך להוכיח את זכויותיו בנכס, אם הוגשה כנגדו תביעה בחולף תקופת התיישנות. עם זאת, לשם כך, בנוסף לחולוף הזמן, על המחזיק להוכיח כי החזק בנכס חזקה נגדת. ראו בהקשר זה את דבריו של יי' ויסמן, **דיני קניין – החזקה ושימוש**, תשס"ו-2005, עמ' 36:

"כאשר נסיבות החזקה מעידות שהחזקת הייתה מטעמו של התובע, כגון שהחזקת החזיק כוחר או כשול, לא תייב החזקה את פירות התיישנות. החזקה כזו, שאינה כופרת בזכותו של התובע, שאינה "נוגדת" לזכותו, אינה מקנה לתובע עילת תביעה כנגד המחזיק, וממילא אין לדבר אז על התיישנות התביעה.

...

מחזיק אשר ביטה בהתנגדותו את העמדה שהחזקת אינה על דעת הבעלים ובמסכמתו ייחשב אפוא כמחזיק בחזקה נוגדת".

.86. נקבע כי חזקה נוגדת תפורה בנסיבות, וכי בדרך כלל תגבר זכות הבעלות הרשומה. יפים לעניין זה דבריה של כבי השופטת א' קובי בע"א (ת"א) 1270/08 בוטקובסקי נ' פגי מסחר ושירותים (1991) בע"מ (פורסם בנבו, 9/2/2012), עמ' 7 לפסק הדין, לפיה:

"וiodגש, מדיניות שיפוטית רואיה מ투וה דרך לפיו חריג בדבר חזקה נוגדת תפורה בנסיבות, בהתאם לרוח וכוונת המחוקק, שראה לקבוע בחוק כי זכות הבעלות הרשומה תגבר על דרך הכלל על כל טענה לחזקה בקרע מכוח התיישנות. בשל כך, יש להקפיד עם הטוען לחזקה נוגדת כי יניח תשתיית עובדתית ברורה התומכת בטענותו".

.87. בעניינו נרsuma הבעלות בנכס בלשכת רישום המקרקעין על שם התובעת. במקביל, לא הוכחה התשתיית העובדתית הדרישה לתחולתו של חריג בדבר חזקה נוגדת, דהיינו כי החזקתם של הנتابעים בשטחים הנוספים לוותה בכפירה בבעלותה של התובעת בנכס.

.88. אני>Dוחה אפוא את טענת התיישנות.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 19-08-20347 רשות הפיתוח במובן חוק רשות הפיתוח נ' ابو טאלב ואח'

שיהוי

- .89. הנتابעים טוענים לשיהוי ניכר בהגשת התובענה, אשר מצדיק את דמייתה.
- .90. אין חולק כי המנוחים ו/או הנتابעים מחזיקים ביחסות הנוספות מזו عشرות שנים. יחד עם זאת, התובעת הגישה תביעות סילוק כנגד הנتابעים בשנת 1992 ובשנת 2013, ואין מדובר במקרה בו התובעת שקטה על שמירה באופן מוחלט.
- .91. אכן, התנהלותה של התובעת בעניין פינוי הנتابעים מהיחידות הנוספות הייתה איטית והתמשכה על פני שנים רבות; אולם, מקובלם עליי הסבירו של מר רביב לעיל בדבר התmeshכות זו, ומכל מקום,יפים בהקשר זה דבריו של כב' השופט א' רובינשטיין, ברע"א 11527/05 **עיריית תל אביב נ' לוי** (פורסם בנבו, 6/3/2006), עמ' 5:
- "אין מנוס ממאנך עיקש בפלישה לקרקעות ציבור, הקרובה להיות לדעתם מכת מדינה במקומות רבים. רשות המדינה והציבור למיניהם מטבחו hon גופים מסורבלים וכבדי תנועה, שהלכיכ פעולתם לא אחת איטיים, אם מטעמים טובים ואם מטעמים פחות טובים. אך בית משפט זה תפקido לעודד את הרשות בבואן לעשות מלאכתן, אם גם באיחור, ולהגון על רכוש הציבור".
- .92. זאת ועוד, מהשתהות התובעת מלפיעול לפינוי הנتابעים מהיחידות הסמכות, הנהו הנتابעים זכו להחזיק ביחסות אלה במשך מספר שנים. אני דוחה אפוא את טענות הנتابעים בדבר **שיהוי**.

סוף דבר

- .93. לנتابעים 1 ו-10-8, זכויות מוגנות ביחסה המוגנת, כפי שזו סומנה על גבי התשריט, והיא לבדה. הנتابעות 2 ו-7 בעלות זכויות מכוח עצמן ביחסה המוגנת, אך הן רשאות לגור בה מכוח זכויות של הנتابעים 1 ו-6. העת לדון בזכויות הנتابעים 3-5 ביחסה המוגנת טרם בשלה ותגעה רק לאחר אריכות ימים של הנتابע 1. לתובעת לא קמה כנגד הנتابעים עילת פינוי מן היחידה המוגנת.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 19-08-20347 רשות הפיתוח במובן חוק רשות הפיתוח נ' ابو טאלב ואח'

.94. הנتابעים אינם בני רשות, מפורשת או מכללא, להחזיק ביחידות הנוספות. גם לו היה נקבע כי ניתנה להם רשות מכללא להחזיק ביחידות הנוספות, הרי שזו פקעה לכל המאוחר עם הגשת תובענה זו.

.95. על הנتابעים וכל מי מטעם לשליך ידם מהיחידות הנוספות ולהשיבן לתובעת, כshan פנוiot מכל אדם חף השיק להם או למי מטעם. הנتابעים יעשו כן בתוך 12 חודשים ממועד היום.

.96. ניתן לתובעת היתר לפיצול סעדיה כمبرוקש.

.97. הנتابעים ישלמו לתובעת הוצאות משפט ושכ"ט עו"ד בסך כולל של 25,000 ש". סכום זה ישולם בתוך 60 ימים ממועד היום שאם לא כן ישא הפרשי הצמדה וריבית כחוק, מהיום ועד יום התשלום המלא בפועל.

מזכירות בית המשפט תמציא לצדים את העתק פסק דין כחוק.

ניתן היום, ח' שבט תשפ"ג, 30 ינואר 2023, בהעדר הצדדים.

כרמליה האפט, סגנית נשיא
